

ГОД. II.

ОКТОМВРИЙ 1898.

БРЮЙ X.

Прѣдълтъ на Полезния Животъ.

Английскитъ либерални вѣстници оплакватъ перспективата, че Гладстонъ вѣроятно ще умре, прѣди да види цѣановѣтъ си за мѣстно самоуправление положени въ дѣйствиѣ. Това не е толкова извѣстно. Г-нъ Гладстонъ се родилъ на 1809 год., сжщата година въ която се родилъ и покойникътъ прѣдсѣдатель на Съединенитъ Държави Авраамъ Линколнъ; и тъй той е 84 години на възраст. Въ тази възраст повечето челоуѣци свършватъ дѣлото на живота си, но имало е и хора, които сж спазили умствената си сила въ още по-напредналъ периодъ на живота. Германскитъ Императоръ Вилхелмъ Първи е земалъ участие въ обществени работи, когато билъ повече отъ 90 години на възраст, и на сжщата възраст слѣпийтъ старецъ Дандоло командувалъ Венецианската флота при нападенieto на Цариградъ. Знаменитийтъ Американецъ Вениаминъ Франклинъ никога не е билъ по-мѣдръ въ свѣтитъ си отколкото токо прѣди да умре, на 84-тата си годишна възраст. Уолтеръ Саваджъ Ландоръ билъ авторитетъ по литературата на 84-тата си годишна възраст. Тицианъ живописувалъ майсторски творения на 90-тата си годишна възраст. Михаилъ Анджело правилъ мраморътъ да говори почти на сжщата възраст. Волтеръ е писалъ гладки стихотворения на 84-тата си годишна възраст. Г-нъ де Лессепъ е четири години по старъ отъ Гладстона. Списъкътъ би могълъ да се продължи неопредѣлено. Закона на живота е, че слѣдъ извѣстна възраст, която въобще не е далечъ отъ прѣдѣлитъ на Священното Писание — седемдесетъ години — тканитъ почнуватъ да задебеляватъ и да ослабватъ, и умственнитъ способности

сподѣлятъ разслаблението; но въ отборъ исключителни естества законътъ се приустановява.

Единъ отъ най-поразителнитъ случаи за приустановлението му е случайтъ на Италианскитъ композиторъ Верди. Той ще бѣде 80 години тази година. Той билъ органистъ въ гр. Миланъ прѣди шестдесетъ години, и писалъ първата си музикална драма пѣщо прѣди петдесетъ години. Въ продължение на тридесетъ години, които съставляватъ Августова вѣкъ на Италианската опера, той билъ единъ отъ най-трудолюбивитъ му и популярни майстори. Когато той списалъ „Айда“ въ 1872 год., и влѣзълъ дѣйтелно въ политиката като сенаторъ и единъ отъ водителитъ на реорганизираната Италия, прѣдполагали, че музикалната му кариера се сключила. Но петнадесетъ години по-послѣ, когато билъ на 75 години, той очудилъ свѣта съ „Отелло“, и сега той е достигналъ до върхътъ на славата си съ „Фалстафъ“. Прѣдставте си единъ осемдесетъ годишенъ старецъ, прѣтоваренъ съ почести, облѣченъ съ общественни длѣжности, който съда да пише една опера буффъ, и който жж списва много добръ!

Това, което отличава Верди отъ повечето осемдесетгодишни старци е, че колкото по-остарява толкова по-широка става въсприемчивостта на умътъ му. Повечето старци, даже и когато спазитъ умственнитъ си способности, изгубватъ силата да се учатъ. Умственитъ имъ кръгъ-зоръ се опредѣля отъ впечатленията, що сж приели и мнѣнията, що сж си съставили въ поранни години. Тъ стоитъ, тъй да се каже, на едно мѣсто, до като свѣтътъ се движи около имъ. Умътъ на Верди никога не е билъ посѣбуденъ и свѣжъ отколкото е сега. „Айда“ показала, че Вагнеровата тайна не излѣзла без-

полезна за него. „Отелло“ доказалъ, колко дълбоко е билъ той обзаянъ на Германеца; той билъ парастасътъ надъ Италианския кимвалъ, що дрънка. И сега въ „Фалстафъ“ великиятъ композиторъ на мъжките тонове на „Набукко“ и „Ернани“ е показалъ, че въ най-старата си възраст той може да списва музика, която развеселява, омаюва и опива.

Види се явно, както е доказалъ Г-нъ Флурансъ, че прѣдѣлътъ на човѣческия животъ се продължава главно отъ по-големото познание на болеститъ и по доброто запознаване съ науката за здравето. Остава способността да свърже продължението на живота съ задържане на умствената сила, тъй щото последнитъ години на старитъ да не бѣдѣтъ суета и угнетение на духътъ. Ако тѣ сполучатъ въ това старцитъ не ще се вече оттегляватъ на спокойнъ и безполезенъ животъ; тѣ ще оставатъ на чело на битката, както Г-нъ Гладстонъ, и въоръжени съ знанието, което опитността дава, ще оставатъ младитъ назадъ. Но за да опазятъ водителството, тѣ трѣбва да задържатъ способността да избѣгватъ заблуждението, което то отживѣе, и да усвояватъ нови възгледи, които се намѣри, че сѣ истинни.

Една Хубава Проповѣдь „унищожена“.

Слѣдующето истинско приключение е пояснение на сегашниятъ обичай да се искривяватъ стихове отъ Св. Писание, и да имъ се дава съвсѣмъ друго значение отъ това на боговдохновенниятъ писателъ.

Единъ младъ проповѣдникъ, свършилъ курсъ въ едно отъ държавнитъ богословски училища, проповѣдвалъ една много хубава проповѣдь отъ слѣдующитъ думи: „Боже се да не би да паднатъ вѣнъ на каменити мѣста, спуснахъ четири котви отъ кормата, и желаяхъ да съмне“. Дян. 27; 29.

Казалъ младийтъ проповѣдникъ; „Корабътъ прѣдставлява църквата, четириятъ котви сѣ вѣра, надѣжда, любовъ и молитва. Християнитъ сѣ корабленицитъ. Морето прѣдставлява великиятъ океанъ на живота. Бурята, що прѣобладава, сѣ испититъ, на които ний сме тукъ изложени, и островътъ Малта, на който тѣ всички безопасно излѣзли, означава небето. Той говорилъ напространно съ подобающе усърдие върху важноста за хвърляне

котвитъ, вѣра, надѣжда, любовъ и молитва; върху нуждата за прѣбиванieto въ корабътъ за да бѣдѣтъ спасени, и утѣшението което се намирало въ фактътъ, че ни единъ косъмъ отъ главитъ имъ нѣма да се поврѣди, но че тѣ, (членоветъ църковни) ще излѣзатъ безопасно на брѣгътъ. Проповѣдникътъ свършилъ като поканилъ одного отъ старитъ проповѣдници, когото бѣ поканилъ на амвонътъ отъ уважение къмъ побѣлѣлата му коса, да склучи събранието съ нѣколко бѣлѣжки. Стариитъ братъ станалъ и възложилъ ржката си на главата на младийтъ богословъ, като че му правялъ френологическо испитване, и почналъ съ свойтъ простъ и необработенъ стилъ, горъ долу както слѣдува:

„Младий ми брате, ти ни проповѣдва днесъ една много хубава проповѣдь, но страхувамъ ся че ти направи нѣколко голѣми погрѣшки. Ти каза че корабътъ означавалъ църквата. Ако това е тъй, ний сега нѣмаме църква, понеже корабътъ се строшилъ на части и развалилъ. Ти каза, такожде, че четириятъ котви били вѣра, надѣжда, любовъ и молитва. Ако това е тъй, ний нѣмаме вѣра, надѣжда, любовъ и молитва въ църквата, защото тѣ сѣ били исхвърлени. Ти каза още че Християнитъ сѣ корабленицитъ, ако това излѣзе истина, тѣ сѣ една кръвожадна сганъ, защото тѣ искаха да убиятъ Павла. Ти ни казвашъ още, че островътъ Малта означавалъ небето. Добръ, ако това е истина, небето трѣба да бѣде много змийско мѣсто, тъй като змия охапа Павла щомъ излѣзе на суша“.

Казва се, като исторически фактъ, че онзи младъ проповѣдникъ никога вече не го чули да проповѣдва оная „хубава“ проповѣдь втори пжтъ въ цѣлата оная страна.

Войната.

Може еа се види на нѣкои си, че този прѣдмѣтъ има политическо значение, и че не прилича да се разисква въ нашето списание; но ний ще го разгледаме като великъ нравственъ и религиозенъ въпросъ. Въ този брой даваме на нашитъ читатели една картина за сценитъ на онова кърваво поле, Кримъ, сжщо и портретитъ на знаменититъ Русски Генерали Горчаковъ и Тотлебенъ.

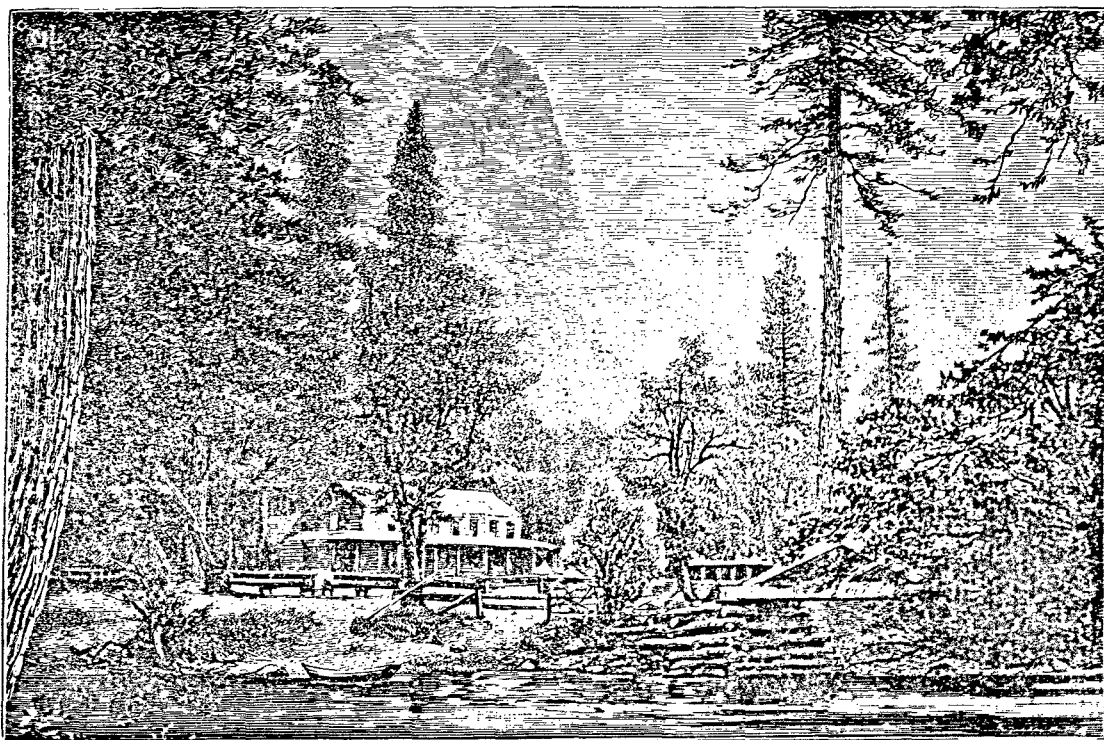
Зрѣлището, което разнитъ мощни войски въ Европа прѣдставляватъ, като си играятъ на война прѣвъ настоящата година, се посрѣща съ

Иосемитската Долина.

Калифорния, най-западната от Съверо-Американските Държави, е истинска чудесна земя. Тя е знаменита по всички свѣтъ поради златните рудници, открити въ 1848 год. Прѣди това време, тя е била почти непозната и неизследвана страна. Само когато населението почнало да се мѣсти къмъ златните полета, и вънкашниятъ свѣтъ се научилъ за климата и плодородието ѝ, почнали и прѣселенци отъ всѣкъ да

се заселяватъ въ тази държава, и сега тя е доста гжето населена.

Калифорния прѣзъ миналите вѣкове е била създалище на ужасни волканически изригвания, и е страна планиниста, пълна съ чудеса въ растителното царство. Хубави цвѣта и полутропически птици украсяватъ долините и изобилуватъ по дървесата. Протокали, круши, праскови, и плодове отъ безкрайни видове и отъ голѣмо изобилие растятъ раскошно. Тя е лозето на Америка. По голѣмите планини може да се мамъри разнообразенъ климатъ, отъ полу-

Сцени въ Иосемитската Долина.

тропически при подножието до почти съверна студъ по върховетъ. Разбира се и растителността съответствува.

Въроятно най-хубавата частъ на тази чудесна земя е знаменитата Иосемитска Долина, която се вижда въ нашата картина. Тя е една отъ най-прѣлестните мѣста на земята, въздѣленieto на пѣтниците и отчаянието на художникътъ. Въ тази долина растятъ знаменитите червени дървета, които достигатъ до грамадна голѣмина. Едно отъ тѣзи дървета паднало не прѣди много години, било кучо на дънеря до голѣмо разстояние; кучината била толкозь голѣма, щото високъ чловѣкъ, въздѣлъ на голѣмъ конъ, можалъ да мине прѣзъ дървото безъ да се наведе. Въ едно отъ тѣзи съ кучи дънери дър-

вета живѣлъ единъ дървоотечецъ съ семейството си. Въроятно тѣ сж имали най-забѣжителното както и най-високото жилище на свѣтътъ. Пушущий тѣзи рѣдове е видѣлъ единъ разрѣзъ отъ едно отъ тѣзи голѣми дървета, което бѣше 8 метра въ диаметра. Дървото на тѣзи дървета е много хубаво, и ако и много отъ тѣхъ да се нарѣзватъ на малки дѣсчици, но и много повече се употребяватъ за мобили и пр., и слѣдъ нѣколко години исполинитъ на лѣстъ ще да исчезнатъ, освѣнъ тукъ тамъ нѣкое и друго дърво, угазено въ нѣкоя градина.

Смъртта Саладинова.

Саладинъ царувалъ надъ Сарацинската империя прѣзъ достопамятнитъ кръстоносни войни, когато почти цѣла Европа се бѣше обзела отъ идеята че, трѣбва да отнеме Иерусалимъ, священныйтъ градъ, отъ ржцѣтъ на Мохамеданитъ.

Много години Саладинъ управлявалъ съ мъдростъ широката си империя, и отблъсналъ назадъ чрѣзъ отличната си способностъ като генералъ, вълната на нашествието, която слѣдвала да се разлива по Палестина. Животътъ на хиляди зависялъ отъ думата му, и името му причинявало страхъ въ сърдцата на неприятелитъ му. Той бѣ достигналъ върхътъ на челоувчeskото величие и слава. Сички му се покорявали и се страхували отъ него.

Но горкий Саладинъ слѣдъ сичко това билъ смъртенъ, и неприятелъ отъ другъ видъ го бѣ прѣдизвикалъ на двубой; и както Голиатъ паднѣ отъ камъкътъ Давидовъ, тъй сжщо и този могъщественъ монархъ трѣбваше да падне, като побѣденъ подъ ржката на смъртта. Царьтъ на ужаситъ (смъртта) билъ за Саладина непрѣодолимъ. Неговата слава, сила, мъдростъ, способностъ, сички се оказали тукъ безполезни. Той не можалъ да се бори съ този послѣденъ врагъ, или да се издигне надъ божественното изрѣчение: „опрѣдѣлено е на челоуцитъ еднѣждъ да умрѣтъ, и послѣ сждъ“. (Евр. 9; 27.) Саладинъ сега ималъ работа съ смъртта и сждътъ!

Като лѣжалъ на смъртното си лѣгло, дѣятелныйтъ му умъ почналъ да размишлява върху дѣйствителността на смъртта. Тя бѣше отпрѣдъ му. Да се сражява съ нея не му бѣ възможно; той трѣбваше да се подчини. Като размишлявалъ за миналото си величие и слава, виждало му ся като снѣ, и цѣлий му животъ като „пара“. Въ присѣдствіето на смъртта вижда се да е добилъ едно право понятие за нея; той потъналъ въ нищожество. При прѣдѣлитъ на гробътъ, и прѣдъ прагътъ на вѣчността, ако и да не можалъ да проникне въ бжджцето, или да не знаелъ за утѣшителнитъ и подкрѣпителни истини на Християнството, той можалъ да свидѣтелствува за суетността на челоувчeskо величие и слава.

Той казалъ на служителитъ си: „Пригответе и донесѣте ми единъ саванъ“

Тутакси заповѣдта му ся изпълнила. Саванътъ се донеслъ въ присѣдствіето на умирающийтъ монархъ.

„Донесѣте ми тукъ знамето, около което от-

борътъ ми гвардейци сж се стичали и ся счелвали толкова побѣди“.

Султановата заповѣдъ бържъ ся изпълнила: понеже думата му била законъ, макаръ даже величието му да се разсипваше въ ржката на смъртта.

„Отнемѣте тѣзи копринени обвивки и турѣте на хоругвата вмѣсто тѣхъ този саванъ“.

По-скоро пакъ заповѣдта му ся изпълнила; народното знаме, гордостта на много сърдца, и свидѣтель на много смъртни сѣни, ся отнѣло и на негово мѣсто ся приковалъ на хоругвата емблемътъ (знакътъ) на смъртта.

„Нека глашатаийтъ (викачътъ) придруженъ отъ музикантитъ съ съ погребална пѣсень, да прѣмине прѣзъ сичкитъ улици да Дамаскъ и при всякой жгълъ да развива това знаме и да прогласява: „Това е всичко що остава на великаго Саладина!“

Заповѣдта му ся турила въ дѣйствие. Шествието ся събрало прѣдъ царскийтъ палатъ, и трѣгнало за да извърши волята на умирающийтъ Султанъ.

Търпѣние.

Търпѣние-то е най-истинский знакъ на смѣлость. Питайте стари войници, които сж видѣли сжщинска война, и тѣ ще ви кажѣтъ, че най-храбритъ мжже, мжже, които най-много мжгѣтъ да прѣтърпяватъ, не само въ сражение, но въ оставание неподвижни нѣколко часа за да ся покосѣтъ отъ гюлетата на топовѣтъ, сж билъ най-весели и търпеливи въ коработрушение, гладъ и поражение, — сички тия нѣща, които сж десетъ пжти по-лоши отъ сражение; питайте стари войници, казватъ, и тѣ ще ви кажѣтъ, че челоуци, които сж се показали най-добри въ подобни мизерни (несчастия) сж били въобщъ най-тихитъ, най-кроткитъ челоуци въ цѣлийтъ полкъ. Това е истинска търпеливостъ; то е Христовий образъ — най-кроткийтъ отъ челоуцитъ, и даже най-храбрыйтъ.

Никой Християнинъ не може да поддържа своята дѣятелность безъ молитва.

Лутеръ казалъ, че молитвата била най-добрата книга въ неговата библиотека.

Австрийската Императрица.

Пръвът цялото лято, което последва свадбата на сина ѝ, на императрицата ѝ се виждало, като че не може да прѣмахне меланхолическитѣ си прѣдчувствия, и само когато тя отишла въ Годоло, свободниитѣ и укрѣпителенъ селски животъ до една степенъ повърналъ душевното ѝ спокойствие. Всяка сутрина тя отивала на богослужение въ петъ часътъ, и слѣдъ като испивала една чаша черно кафе безъ мляко и безъ захаръ, възсѣдала конѣтъ си, и придружена отъ една отъ почетнитѣ си дами, припала на конѣ, прѣзъ великолѣпната градина, която се кръстосвала въ всяко направление отъ широки пѣсѣчливи алеи. Сутрина нѣколко пѣти тя промѣнявала конѣе и до обѣдъ тя сѣ въздѣла на конѣ, и слѣдъ като се окжпвала въ студена вода, тя сѣдала съ своята дама на една проста закуска, състояща отъ недопеченъ бифтекъ, печенъ хлѣбъ, и една чаша Монтрозеско вино. Около четири часа слѣдъ пладнъ Нейно Величество пакъ отивала да ся расхожда на конѣ, като се завръщала тъкмо на време за да промѣни дрехитѣ си за вечеря. Безполезно е да казваме, че слѣдъ десетъ или дванадесетъ седмици подобенъ животъ би билъ достатѣченъ да изнури силитѣ на най-силната почетна дама, която, при това, е била принудена да бжде постоянно на шрекъ, навикнала на утрудняване и всякога весела. Когато е въ Ишълъ, императрицата се чувствува най-добъръ; тя обича да посѣщава своитѣ Сенерени въ тѣхнитѣ високопоздигнати планински кжщици. Като искусна ловджийка, тя стѣпва тѣй здраво както Алпийска коза, и въ нищо тя не се повече удовлетвува отколкото да ся качи по стрѣмнитѣ скали на Аттерзейскитѣ брѣгове. По цѣли часове ти ся скита изъ величественнитѣ лѣсове, подъ сѣнкитѣ на гигантски дървета, обрасли съ мѣхъ отъ вѣкове, и обиколени отъ сѣвършенна пустиня на зелена напратъ и разни съ сини и червени шарове цвѣтя. Неподпомогвана и неприяждана отъ друго освѣтъ отъ своята дама, тя често зема лопатитѣ и сама се прѣвозва по чудеснитѣ сини води на Траунското и Аттерзейското езеро Всегда готово да прѣска разни глупости за Нейно Величество, късогледното и лекоумно общество на Австрийската столица остава слѣпо къмъ нейнитѣ безбройни дѣла на милость. Често рано сутрина тя ся из-

мѣква отъ палата било въ Виена или Буда-Пеща, и отива да струва добрини, придружена само отъ една върна прислужница. Елисавета никога не е знала страхъ. Сама тя е прониквала въ най-мрачнитѣ, най-бѣднитѣ и най-просташкитѣ квартали, гдѣто се натрупвали най-свирѣпитѣ и полуизгладнѣли множества, които причиняватъ прѣврати, и които вѣдѣтъ анархия. Тя е бивала съвсѣмъ безопасна помежду имъ. Никой не е знаалъ коя е тя; но нейната смѣлость, кротость, и голѣмата ѝ щедрость правѣли нещастнитѣ, които тя посѣщавала да ѣ считатъ за ангелъ. Тѣ никога не сж подозирали, че милостивата госпожа, която имъ е подпомагала въ голѣмата имъ нужда, е била студената, горделивата и високомерна владѣтелка, на която сж приписвали безсърдечность и хладнокрѣвие и високи и долни въ великата държава, надъ която сѣиругътъ ѝ господарува. Безчисленни домочадия сж били искупени отъ окаянство и страдания. Много нечисти мѣста сж били очистени, тѣй щото сж станали и правственно и физически чисти; много младежи, момчета и момичета, сж биле спасени отъ прѣстѣпление и срамъ. Тия сж били резултатитѣ отъ посѣщенитѣ на Нейно Величество въ най-долнитѣ мѣста на империята ѝ. Тя можала да отиде неповрѣдена тамъ, гдѣто полицейскитѣ едѣва би посмѣили; защото хората се научили да ѣ любѣтъ, и не бихж поврѣдили нито космъ отъ главата ѝ. Тя е помагала на нещастнитѣ безусловно и ги е утѣнявала, както правила нейната именница Елисавета Унгарска прѣди вѣкове.

Силата на вѣрата.

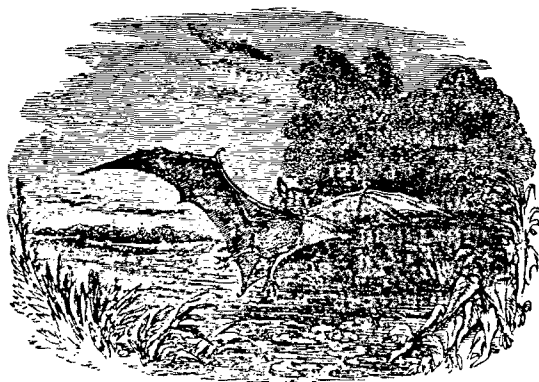
Извели единъ пѣлѣнникъ прѣдъ единъ Азиатски владѣтель; ножътъ се вече издигналъ надъ главата му, когато, измѣчванъ отъ неспо-сна жажда, той поискалъ вода. Подали му една чаша; той ѣ държалъ, като че се боялъ, да не би ножътъ да падне догдѣто още пиялъ. „Държай“, казалъ владѣтельтъ; „живота ти ще ся пощади, догдѣто непиенъ водата“. Той трѣпналъ чашата съ водата на земята. Вѣрата поварварна го спасила. Думата била изговорена — това било доволно; и пѣлѣнникътъ си отишелъ радостенъ.

За Младитъ

Прилѣпѣтъ.

Ний бихме почти могли да земемъ тази любопитна тваръ за птица, като наблюдаваме бързото ѝ лѣтение прѣзъ нѣкоя лѣтна вечерь. Прилѣпѣтъ е, обаче, несъмнѣнно четвероного животно.

Като се взремъ по-отблизу въ прилѣпа,

ний не можемъ да се не чудимъ много на устройството на прѣдните му нозѣ. или рѣцѣ, късѣтъ му прикривенъ палижникъ, (ако можемъ така да го нарѣчемъ.) който му дава възможность да се движи по земята, и четирѣтъ продълговати прѣсти, които растягатъ мембраната или кожата, която образува силните крила. Той си служи съ тѣзи крила, когато еж свити, много искусно за да ходи и да тича, макаръ, както Г-нъ Хуайтъ отъ Селбурнъ забѣлзва, „по най-смѣшенъ и грозенъ начинъ“; крилата му и голѣмитъ му уши сж надарени съсъ най-голема чувствителность, и тѣ даватъ възможность на прилѣпѣтъ да управлява лѣтението си тѣй мѣдро, щото даже когато е съвсѣмъ лишенъ отъ зрѣние, може да си прокара пѣтътъ безъ ни най-малка бѣда прѣзъ най-трудните и заплетени мѣста.

Прилѣпѣтъ главно се хранѣтъ съ насекоми, и много хубаво е да ги гледа чловѣкъ, като лѣтътъ леко по водата, и пиятъ вода, лѣтящи както лѣстовичките, и да ставатъ нетѣрпѣливи и бързи, като се спущатъ на добивката си, които трепти и играе около лѣтните рѣкчици.

Умиране за други.

Слѣдующето приключение се случило въ едно село на име Рагенбахъ въ Германия. Единъ день нѣколко души сж били събрали въ една стая, вратата на която била отворена. Селскѣтъ ковачъ, благочестивъ и сѣрднатъ чловѣкъ, стоялъ до вратата. Изеднѣжъ едно голѣмо куче се прѣдставило право на отворенѣтъ врата. Очитъ му били крѣвночервени, и червенѣтъ му езикъ билъ исплѣвенъ изъ устата му. Дружината тутакси се смутила, защото нѣмало отъ дѣ да избѣгатъ за да не бѣдѣтъ ухапани.

„Стойте назадъ“ извикалъ ковачѣтъ, „до като хванѣ кучето, и тогазъ бѣрзайте да избѣгнете до като го дѣржж: По добръ единъ да погине отколкото синца!“

Той хваналъ звѣрътъ, и го трѣшналъ на подѣтъ. Бѣсното куче страшно хапало, и раскъсало ставѣтъ на геройскѣтъ ковачъ, но пакъ той дѣржалъ звѣрътъ съсъ жѣлѣзна хватка, до кѣтъ сичките му приятели избѣгнали безопасно. Тогазъ той захвѣрлилъ полуодушенѣтъ звѣръкъмъ стѣната, излѣзълъ отъ стаята и затворилъ вратата. Кучето тутакси било застрѣлено. Но какво имаше да стане съсъ освободителя?

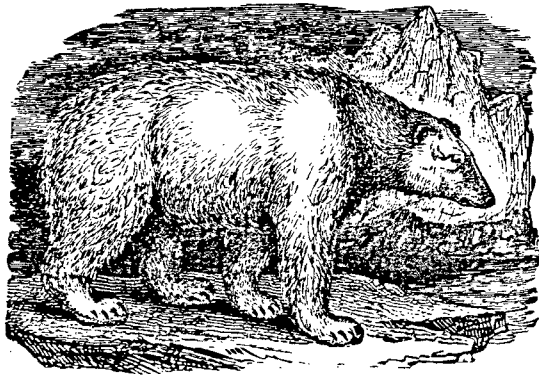
На приятелѣтъ си, които стояли плачишкомъ около му, той казалъ:

„Спокойни бѣдѣте, приятели мои азъ само си пенѣлвихъ длѣжността. Когато умрѣ, мислѣте за мене съ любовь, и сега молѣте ся за мене, щото Богъ да прѣкрати страданията ми. Азъ знаѣхъ че ще побѣсѣня, но азъ ще ся пазѣхъ да ви не сторѣхъ зло“. Като казалъ това, той отишелъ въ ковачницата си, и като оковалъ наздраво единъ синѣжиръ около тѣлото си, привѣрзалъ се у наковалнята. Като изглѣдалъ около си, казалъ: „Сега е свѣршено! вѣи сте всички безопасни; донасяйте ми храма до като съмъ здравъ, и стойте на страна, когато ма хване лудостѣта. Останалото оставямъ на Бога“. Наскоро бѣсѣтъ го хваналъ, и въ кѣсо врѣме той умрѣлъ, умрѣлъ славно за приятелѣтъ си. *Христосъ умрѣ за неприятели си.*

Никой не може да се спаси чрѣзъ добри дѣла, и пакъ никой не може да отиде на небето безъ добри дѣла. Ако и да не сж тѣ условия за спасението, душата не може да остане спасена безъ да поддѣржа добри дѣла. Тѣ сж плодѣтъ на вѣрата. „Вѣра безъ дѣла е мѣртва. Ний се награждаваме за нашѣтъ дѣла, но се спасяваме само чрѣзъ вѣра“.

Мечката

Главните видове мечки сж обикновенната кестенява мечка въ Европа, Американската черна мечка, която различава от първата главно по това, че е по-малка на голѣмина и кожата ѝ е по-мека и гладка, сивестата мечка, която е най-свирѣпа отъ всичките мечки; полярната мечка и Сирийската мечка, която се споменува въ Св. Писание. Мечките главно се хранѣтъ съ корени, бубонки, и даже съ медъ и мрави; последните тѣ ги много обичатъ, и медътъ го вадятъ изъ кухо дърво съсъ много търпеливъ трудъ.

Сивестата мечка е много по кръвожадна отъ другите видове, и тя даже убива голѣмийтъ силенъ дивъ Американски биволъ, за да удовлетвори гладътъ си. Полярната мечка, на която жилището е по сѣверните ледени брѣгове, храни се съ фоки и моржови и съсъ оскѣдните растения по онези страни. Кожата ѝ е сребробѣла, бие на жълто, и ходилото на кракътъ ѝ е покрито почти цѣло съсъ дълги косми, което ѝ доставя здрава стѣпка по леда. Тя не си прави, както други мечки, уединено жилище само за да излѣзе на пролѣтъ, но тя остава по брѣговетъ на океана прѣзъ вай студеното врѣме, като хваща ловътъ си по сушата или въ морето, понеже тя е прѣвѣсходенъ плавачъ и ся е намървала даже, че може да ся равни съсъ бързата семга въ едно попитване на искусство между двѣтъ.

Мечката е като отшелникъ между звѣровѣтъ. Тя обича уединенъ животъ, и избѣгва инстинктивно даже обществото отъ свойтъ си видъ. Тя се събира съ другаря си само веднѣждъ въ годината, прѣзъ мѣсецъ Юний, и никога не ся запознава съ мечетата си освѣнъ за

да ги яде. Майката мечка, обаче, е блага, прѣданна майка. Тя отгледва меченцата си съсъ най-нѣжна грижа, и ги защитава съсъ най-неустрашима смѣлостъ. Тя имъ прави легла отъ сухи лѣсти, принася имъ храна, омива лицата имъ и ги носи съ устата си, когато сж утрудени. До като станатъ на двѣ години, и сж въ положение да се защитаватъ, тя бди надъ тѣхъ, и прѣдпочита да умре нежелѣ да ги гледа поврѣдени.

Въ студените широчини на Сѣверна Америка, мечките спѣтъ прѣзъ зимата. Когато снѣгъ почне да вали, тѣ си направятъ дупка подъ нѣкоя скала или подъ едно паднало дърво, или пакъ завладѣватъ куфината въ дѣнерѣтъ на друго дърво, което още стои право. Снѣгътъ скоро образува около мечката една прибрана, топла покривка; понеже снѣгътъ е най-дебелата, и въ нѣкои обстоятелства най-добрата завивка. Едно малко отверстие се образува отъ топлото дихание на животното; слана се образува, като сгъстениятъ въздухъ се смръзва; и по този начинъ ловците често издирватъ убѣжището на бѣдната мечка. Въ тѣзи снѣжни пещери ся раждатъ младите Американски мечки. До кѣтъ за първъ пѣтъ видятъ видѣлната, която си пробива пѣтъ прѣзъ замръзналиятъ сводъ, дупката се е твърдъ много разширичила отъ топлината на майчиното тѣло, и мечетата иматъ довольно широко мѣсто да обикалятъ. Мечките сж всякога твърдѣ тѣлѣсти, когато ся прибиратъ въ зимните си свѣрталница; и забѣлжено е, че мъжката излѣзва въ пролѣтъта почти тѣй тѣлѣста както и когато е влѣзла, по слѣдъ нѣколко дневно упражненіе непостаява. Горката майка мечка, отъ нѣмание що да яде прѣзъ зимнийтъ си затворъ, излѣзва като скелетъ. Толкова е нужно да бѣдѣтъ добръ угоени прѣди да влѣзѣтъ въ зимните си квартири, щото ако не уснѣжѣтъ да се угожѣтъ, вмѣсто да останатъ посрѣдъ снѣговетъ, тѣ ся прѣмѣстуватъ по на югъ, за да търсятъ по изобилна храна, отколкото студениятъ тамошенъ климатъ може да даде. Много мечки по този начинъ отиватъ въ Сѣверо-Американскитъ Дѣржави всяка зима.

Ний не можемъ да склѣчимъ този расказъ за мечките безъ да наведемъ едно твърдѣ любопитно описаніе за важността, която нѣкои Индийски плѣмена отдаватъ на ловѣтъ на черната мечка. Една всеобща покана се отправя на всичките ловджии отъ нѣкой главенъ войникъ. Тѣ строго постижѣтъ осемъ дни, и прѣкарватъ денѣтъ въ постоянно пѣяние, призоваващи духо-

ветъ на лъсоветъ да имъ посочатъ мѣстата гдѣто мечкитъ изобилуватъ, и тѣ даже рѣжатъ тѣлата си на разни мѣста за да умилостивятъ тия духове. Тѣ такожде призоваватъ имената на звѣроветъ, убити въ по първи ловитби, да ги отпратятъ въ сѣнищата: имъ на най-добритъ ловжийски мѣста. Почернени съ черна боя, и въоръжени като за война. тѣ излѣзватъ, вървѣтъ направо, безъ да обръщатъ внимание на рѣки и блата, и отпихватъ всякъ звѣръ, що намърятъ. Когато стигнатъ на ловжийското мѣсто, тѣ заобикалятъ едно пространство колкото е възможно по широко; постепенно тѣ стѣсняватъ кръгътъ, притѣрватъ всяко мѣсто гдѣто може да се скрие една мечка, и слѣдватъ сѣщото нѣщо до кѣтъ врѣмето на ловътъ се истеche. Щомъ убиятъ мечка, единъ ловжия туря въ устата на животното една запалена съ тютюнъ чибучка, надухва пушкѣтъ въ гърлото, и заклина духътъ на животното да се не обиди отъ това, което има да сторѣтъ на тѣлото му, или да направи бѣдѣщитъ имъ ловъ несполучливъ. Тѣ тогава отрѣзватъ конецътъ отъ езикътъ и го хвърлятъ въ огънятъ. Ако прѣщи и ся свие (сгърчи) което почти всякога той навѣрно прави, зема се за добръ знакъ; ако ли не, тѣ го считатъ, че духътъ на животното не е умилостивенъ, и че ловътъ на идущата година не ще бѣде сполучливъ.

Лебедътъ.

Тая хубава птица съсъ приятнитъ си движения и бѣлоснѣжни пера е едно отъ най-великитъ украшения по нашитъ езера и рѣки. Тя се въведа въ Англия въ единъ равенъ периодъ, и едно врѣме се считала като царско имущество, и била поставена подъ грижата на нарочно назначени пазачи. Лебедитъ се хранятъ съсъ сочни растения, които растѣтъ подъ водата, и заради това посѣщаватъ рѣкитъ, и малкитъ рѣкички отколкото морето или по-голыми езера. Дивитъ свиращъ лебедъ има единъ дълѣкъ тѣженъ гласъ, който вѣроятно далъ поводъ на общенародното понятие, че лебедътъ пѣялъ току прѣди смъртъта си, което понятие е съвсѣмъ безосновно. Този лебедъ хвърчи твърдъ на високо въ прѣсѣлящитъ си пѣтувания, по всяка вѣроятностъ за да избѣгне нападенията на сѣвернитъ соколъ, тѣй като малко може да се служи съсъ главната си защита, крилата — ако се нападне хвърчащъ. Тия лебеди се много въсползуватъ отъ вѣтрѣтъ въ врѣме на

прѣсѣляванието си и при единъ благоприятенъ вѣтрецъ тѣ можѣтъ да зематъ около 33 часа на часъ. Ако вѣтрѣтъ се случи противенъ, тѣ се спиратъ въ пѣтуванието си. Женскитъ лебедъ гради просто построеното си гнѣздо близо до водата, въ нѣкое мѣсто, което не е вѣроятно че ще се наводни, въ случай че голѣми дѣждове, направятъ водата да ся надигне и залѣе брѣговетъ. Когато последното събитие е заплашвало да развали гнѣздото ѝ въпрѣки благоразумната ѝ прѣдусмотрителностъ, виждали сѣ бѣ да го подига съсъ трѣва и трѣстѣ, и тѣй е отървавала яйцата си да не бѣджѣ завлѣчени. Бѣлитъ лебедъ се най-много намира въ Западна

Европа, и той нѣма навика да се прѣсѣлява, който иматъ други видове, за които споменѣхме. Чернитъ лебедъ е малко по-малѣтъ отъ бѣлитъ и той е сѣщо много хубава птица. Първото му отечество е Австралия, но се е аклиматизиралъ и въ Европа, гдѣто се вижда да се развѣжда тѣй добръ, щото съ врѣме ще стане тѣй обикновенъ както и онѣзи лебеди, що сѣ намъ тѣй добръ познати.

Леснотата съ която лебедитъ можѣтъ да плаватъ заслужва внимание. Издигнатитъ имъ крила образуватъ двойно платно, и безъ да се служатъ съсъ краката си, тѣ можѣтъ да се носятъ бързо и гладко прѣдъ вѣтрѣтъ, като управляватъ тия естественни платна съсъ най-големо искусство.

Лебедитъ живѣятъ до тридесетъ и повече години.

Жива жертва ли си?

Гдѣ е мѣченическии духъ? Християнството безъ мѣченичество ли се основа? Протестанството безъ страдание и кръвъ ли се распространи по земята? Не очакваме ли даже и языческитъ обращенци да запечатѣтъ вѣрата си кръвъ загубата на всичко, и даже до смъртъ въ много случаи, и можемъ ли да очакваме да слѣдваме Божието дѣло по единъ начинъ по-малко преданъ къмъ Бога?

Всемирната Църква.

Въ Белгия дѣлото за почивка отъ работа въ Недѣлний дeнь гaнпрѣдва всѣки дeнь. Колкото се касае до желѣзниците, постигнатиятъ до сега резултатъ е този, че повече отъ 1500 влакове за стока сж прѣстанали да работѣтъ въ Недѣленъ дeнь.

Въ Иерусалимъ има двѣ Младежки Християнски Дружества, едното за Араби, а другото за Евреи.

Наскоро ще се състави и друго на мѣстото, дѣто Исусъ прѣкара юношеството си, то естѣ, въ Назаретъ.

Полицейскійтъ началникъ въ гр. Келнъ, издалъ прѣди нѣколко врѣме едно обявление, въ което се заплашватъ съ строго наказание онызи, които би принудили силомъ кой да е гражданинъ да си открива главата при заминуванието на Католическо шествие.

Валдеската Църква е прѣтърпѣла голѣма загуба въ смъртта на Доктора Пиетро Лантаретъ, която се случила на 5-й т. м. (п. с.). Той е билъ нѣколко години прѣдсѣдателъ на Валдескитѣ пастири, и прѣвъ 50 години е билъ въренъ пастиръ въ своята епархия, Помаретто, и въ свое врѣме е зeлъ живо участие въ церковния животъ на Валдеситѣ. Той умрълъ на 79-тата си годишна възраст.

Лондонскійтъ Chronicle твърди, че нѣкой си свещеникъ, Арналдо Янсeнъ, основалъ съ поддръжката на Римската Пропаганда три учреждения, — едно въ Австрия, едно въ Холандия, и едно въ Силезия — които, както онова основано въ Лионъ отъ Кардипанъ Лавижрѣ, иматъ за цѣль да приготвятъ свещеници и други, които ще сж длѣжни да отидѣтъ въ язически страни за да се занимаватъ единствeнно съ съси́пването на Евангелическитѣ миссии.

Младежкото Християнско Дружество въ Петербургъ ще празнува скоро 25-тата си годишнина. Отъ основанието си насамъ то брои 511 членове, а за сега има 75. То скоро ще се сдобие съ едно независимо помѣщение, добръ приспособено за работата му, което му се е прѣдложило за 1000 рубли.

Въ другитѣ части на Руссия има осемъ Младежки Християнски Дружества, които сега

броѣтъ 600 членове, отъ които 176 принадлежатъ на Риганскійтъ Сѣюзъ, а 113 на Мотанскійтъ.

Въ Маченската областъ, Китайъ, сж били убити прѣди нѣколко врѣме двама миссионери Шведи отъ една Китайска тѣлна. Живущитѣ въ Ханку чужденци, които градъ отстон около 30 левги отъ мѣстото, дѣто се извършило прѣстѣпленieto, сж държѣли събрание, въ което рѣшили да помолѣтъ Европейскитѣ сили да се намѣсѣтъ и да принудѣтъ Китайъ да почита договоритѣ и да накаже областнитѣ и градски власти на мѣстата, гдѣто се извършили убийствата.

До сега Китайското Правительство не се е показало расположено да извърши това.

Убититѣ Евангелически миссионери се наричали Вилхолмъ и Иохансенъ.

По поводъ на Священническій Юбилей на Папа Лева XIII въ 1888 год. Холандскитѣ Католици, въ конгресъ събрани, рѣшили да увѣковѣчатъ споменътъ на това събитие съ въздиганieto въ Хага, столицата на Холандия, единъ палатъ за сѣдалище на Папскій Апостолически нунций. Работата се е свършила благополучно, и настоящій нунций, Монсиньоръ Лоренцелли, се е вече настанилъ въ този палатъ. Актътъ на основанието се съобщилъ на Святия Отецъ, който е отправилъ благодарително писмо на изпълнителния комитетъ.

Австрийската Императрица бѣше построила въ островъ Корфу на едно очарователно мѣсто, великолѣпна вила, истински палатъ, дѣто искусството и природата се бѣхж сѣединили за да прѣдставѣтъ хубости и прѣлести.

На августейшата притѣжателка сега се е внушилъ страхътъ, да не би подиръ смъртта ѝ, нейнитѣ наследници да напуснѣтъ и да оставѣтъ да се развали хубавото ѝ здание. Заради това тя е рѣшила да го продаде, щото нѣкой богаташъ да може да го купи и да го спаси, както трѣбва.

Казватъ че баронъ Натанилъ Ротчилдъ е прѣдложилъ 8 милиона лева; а баронъ Хиршъ 10 милиона.

Върва се, обаче, че ще се отстъпи само за 5 милиона лева на Унгарския кардиналъ приматъ Васаря, който ще го прѣобърне въ мѣнастиръ за монахини Кармелитанки. Честити монахини!

Наука и Механика.

Електричеството въ Днешно Време.

Пишущий тези редове при посещението на Всемирното Изложение въ Шикаго, прие дълбоко впечатление отъ величествеността на това изложение, и въ никоя друга частъ отъ него не беше напредъкътъ на свѣта тъй забължителенъ и тъй добръ представенъ както въ електрическата изложба. Едно великолюбно здание беше посвячено само на електричеството въ разнитъ му приложения. То навърно имаше най-големо значение; когато се помни, че всичкитъ приложения на електричеството сж ставали прѣзъ настоящето столѣтие, и най-важнитъ отъ тяхъ прѣзъ последнитъ двадесетъ и петъ години.

Единъ знаменитъ Английски металургъ забължилъ рано въ настоящето столѣтие, че цивилизацията на единъ народъ могла да се измѣри по количеството желѣзо, що той употребявалъ. Сега би било по-умѣстно да се каже, че цивилизацията на единъ народъ се опредѣля отъ начинътъ, по който той умѣе да оползотворява енергия и електричество, като изявената енергия на вселенната. Въ великото Шикагоско Изложение електричеството е карало желѣзни влакове и файтони по посланитъ ален на голѣмата градина: то е издигало машини въ голѣмитъ здания, топяло е стан, готвяло ястия; чистило вода и щавило кожи. Посредствомъ електричеството разговори сж се държели лесно между лица 5600 метри на раздалечъ едни отъ други. Може би най-голѣмийтъ успѣхъ направенъ въ прѣвпращанieto извѣстия отъ изобрѣтението на телеграфа насамъ е *телеавтографътъ*. Той е единъ снарядъ, чрѣзъ който чловѣкъ испраща едно извѣстие и получительтъ го приема на почеркъ, които е върненъ отпечаткъ на почерка на испращата. Едно лично прѣглеждане искуснийтъ снарядъ, показва, че той може наистина свършенно да подражава какъвъ да е почеркъ. Посредствомъ този снарядъ чловѣкъ може да подпише единъ чекъ на другата страна на Американския материкъ.

Отъ особенъ интересъ за любителитъ на цвѣтята беше начинътъ, по който електричеството замѣстюва слънчевата свѣтлина въ една

голѣма консерватория, гдѣто най-рѣдкитъ и най-деликатнитъ растѣния вирѣяхъ.

Преди седемнадесетъ, години когато се държѣ Всемирното Изложение въ гр. Филадельфия, почти единичкитъ търговски приложения на електричеството бяхъ телеграфътъ и посребряване метали и пр. Сега то е мощенъ факторъ въ подробноститъ на всѣкидневния животъ. Въ казаното изложение цѣлата електрическа изложба се помѣщавала въ единъ малкъ отдѣлъ на главното здание, но въ Шикагоското изложение то имаше едно здание посвячено само на електричеството, 230 метра дълго, 115 широко. Освѣтъ това $\frac{1}{3}$ отъ палата на механическитъ художества беше отредена за електричеството, особено на изложбата на електрически *динамози*, и въ изложбитъ за рударство и транспортиране електрически приспособления срѣщахъ окото на всѣко обръщание. Голѣмийтъ паркъ (градина) беше тъй освѣтенъ отъ електрически свѣтила, щото нощно време посѣтителтъ можаше да чете вѣстникъ на кое да е мѣсто. Въ почти всичкитъ здания, гдѣто имаше нужда отъ сила, тази сила се доставяше не отъ шумни и миризливи парни машини, но отъ сравнително безшумни, чисти електрически мотори. На землището, отредено за Всемирното Изложение имаше подъ земята нѣколко стотини мили електрически жици, които бяхъ свързани съ мамонтски телефонъ, чрѣзъ който можеше да се държи съобщение съ градоветъ на всѣкъждъ по Сѣверо-Американскитъ Държави, тогазъ когато на горѣспоменатото изложение (въ Филадельфия) прѣди 17 години на телефонътъ се гледали като на играло.

Толкозъ голѣми и разнообразни сж приспособленията на тази велика енергия. И вѣроятно ний токо що сме почнали да ѣ оползотворяваме въ практическия животъ. Исполниската му сила едва ли се е още вирегнала, възможноститъ ѣ не сж се още осществили отъ най-великитъ изслѣдователи. Смысленнийтъ умъ, като разгледва чудесата на свѣтътъ, толкозъ малко разбираеми, естествено извиква съ думитъ на първото извѣстие пратено по телеграфическитъ жици: — „Що е сторилъ Богъ“! И наистина Той е сторилъ всичко за наша полза. Внимателното изучаване на науката води не далечъ отъ, по близу при Бога.

Разни Новини.

Пръдохранителенъ църъ противъ холерата е сигуренъ ефектъ. Той състои отъ 100 дози, разпръдълени тъй:

- 50 дози душевно спокойствие;
- 20 въздържание въ ядението; избягване всякакви чръзмърности, а особено наистинката;
- 15 дълтелностъ.
- 10 нравственностъ.
- 5 лична чистота; дишание чистъ въздухъ.

Г-нъ Флиндерсъ Петри, въ наскоро направениятъ отъ него раскопки въ Египетъ, намърилъ между други нѣща въ единъ женски гробъ една двойна Египетска флаута. Той, прѣдъ многочисленна публика накаралъ единъ музикантинъ да свири разни мелодии съ тази флаута, за която казватъ, че е била направена нѣщо прѣди 3,000 години.

Гласътъ на този музикакенъ инструментъ освѣнъ дѣто прилича на сегашнитъ флаути, напомня повече гласа на гайдата, и нотитъ сж идентични съ онѣзи на днешната музикална лѣствица, което показва, че Египтянитъ сж знаели тази лѣствица прѣди тридесетъ столѣтия.

Американскитъ вѣстници извѣстиятъ за гладъ въ областта Чан-Си въ Китай; всяка седмица умирали съ хиляди, и каннибализмътъ (человѣкоядството) се е прибавило при ужаситъ на глада.

Белгийското Правительство е обнародвало единъ манифестъ, който трѣбва да се окачи въ всяко училище. Въ този манифестъ се даватъ слѣдующитъ интересни свѣдения: „Отъ 125,000 смърти, повече отъ 25,000, то естъ, петата частъ били причинени отъ алкохолизмътъ (спиртнитъ питиета). Въ периода въ който населението се увеличило съ 14 на сто, употребението на алкохола се увеличило съ 37 на сто, лудницитъ съ 45 на сто, законопрѣстѣпленията съ 75 на сто, самоубийството съ 80 на сто, вагабонтитъ и просяцитъ съ 156 на сто.

Очевидци разказватъ умилителни подробности относително окаянното състояние, въ което се намиратъ семействата на рудокопачитъ гревисти въ Англия. Тѣзи, които страдатъ въ тѣзи стапки, сж женитъ и дѣцата на работницитъ, и понякогашъ по стотини семейства бѣдствуватъ да умрѣтъ отъ гладъ.

Единъ кореспондентинъ на В. „Тамъ“ (Temps) разказва тъй това, що той видѣлъ въ нѣкоя части на гр. Манчестеръ: „Колко бѣдни майки чакатъ всяки день по цѣли часове, съ своитъ седемъ или осемъ дѣца — това е срднѣто число — на вратата на училищата, като просѣтъ да имъ се даде корица хлѣбъ! И колко голѣма е радостта имъ, когато получатъ даже съвсѣмъ малко нѣщо! Тѣхната радостъ наскърбява человѣка, като жъ гледа. Има и нѣкои майки, които плачѣтъ; и съ каква жадностъ приематъ това, което имъ се поднася!“

Населението на Римъ е сега — прѣди близу една година, на 31-й Дек. 1892 год. — 440,576. Но не е било всякога тъй. Отъ пчисленията на населението, които достигатъ назадъ до 1198 год. се извличатъ слѣдующитъ интересни свѣдения:

Въ 1198 год. подъ Папа Иннокентия III. Римъ е ималъ само 35,600 жители. Отъ оная епоха е имало постоянно намаление прѣзъ срднитъ вѣкове, додѣто слѣзло числото на населението до 17,000 въ 1377 год. Тогазъ се върнало отъ Авиньонъ подъ Папа Григория XI папското сѣдалище пакъ въ Римъ.

Въ 1513 год. подъ Папа Леона X населението е било 40,000. Отъ тогазъ насамъ почнало полѣка лека да се увеличава додѣто се въскачило до 60,000 подъ Папа Климента VII, въ 1523 год. Но въ 1527 год. слѣдъ разграбването на Римъ отъ войскитъ на Карла V, населението пакъ слѣзло на 33,000. После пакъ почнало да се увеличава, и се е увеличавало до днешно врѣме, додѣто въ 1870 год. намираме въ Римъ 226,022 жители. Отъ 20-й Септември въ оная година до днесъ населението е приело едно увеличение, което възлиза на 214,524 жители. Срднѣното годишно увеличение отъ 1871 до 1881 год е било 6,768; и отъ 1881 до 1892 год. то е било 14,013.

Споредъ послѣдното приброеие на населението на Съединенитъ Държави, имало 110 жени, които сж занимавали съ адвокатство 165 били Евангелически пастири, 320 писателки, 580 редакторки на вѣстници, 2061 художници, 2186 архитектки, 2106 се занимавали съ скотовѣдство, 5135 въ правителствена служба, 3438 докторки и хирургки, 18,182 музикантки, 46,800 земледѣлци (чиѣкичѣйки), 21,071 имали служби въ банкитъ, 14,463 били прѣтъжатели на търговски магазини и дюгени, и най-послѣ 155,000 учителки.

Домакинство.

Тъзи, които страдат от главоболие и се чувствуват утрудени от пътуване с железница, трябва да земат с себе си два възглавници с кожени или копринени покривки — едната за гърбът, другата да си подслонят вратът и главата. Единъ отличен докторъ веднъж казалъ, че това било много добръ църъ противъ злинитъ, произходящи от друсанието на влакътъ, което може да причини приливъ на кръвта въ главата въ време на дълги пътувания. Той при това съветвалъ тези, които страдат от главоболие да не четжтъ въ влакътъ.

Растение което причинява слѣпота.

Малкото растение, за което научни мъже казватъ, че причинява слѣпота, принадлежи на най-долниятъ разредъ гъби. Развъждането му — просто чръзи разделяние — е много бързо, и растението му въ тканитъ, които покриватъ окото, причинява такова раздразнение и такъвъ приливъ на кръвта, щото прѣсича доставката на храна на по-ясната частъ на окото, тъй щото мѣстната смъртъ на тази частъ, е послѣдственното погубване силата на зрѣнието, слѣдва често слѣдъ нѣколко деня или даже часа. До колкото се знае, прѣнася се само чръзъ заражение — то трябва да се посѣе прямо въ добра земя прѣди да може да израсте. Това въ кратецъ е, което се знае за бактерическата причина на слѣпотата.

Каламфирътъ е четворенъ цвѣтъ на едно малко въчнозелено дърво, което прилича на гледъ на лавровото дърво. Той расте въ Малакскитъ Острови, но се е принесълъ по всички топли части на свѣтътъ, и сега се обработва въ тропическитъ страни на Америка. Цвѣтоветъ сж малки на голѣмина и растжтъ на голѣми количества, на купове до самитъ крайща на клоноветъ. Каламфиритъ, които нии употребяваме сж цвѣтоветъ, събрани прѣди да се отворжтъ, и догдъ сж още зелени. Слѣдъ като се събержтъ, тѣ се опушватъ на огъня и послѣ се изсушаватъ на слънце. Всѣкъ каламфиръ състои отъ два части — отъ една кръгла главица, която заключава четиритъ листи навити и нѣколко малки стебълца; другата частъ на каламфирътъ се свършва съ четири върха и е въ сжщ

ностъ незрѣлиятъ сждъ за съмето. Всичкитъ тѣзи части можжтъ ясно да се виджтъ, ако се натопжтъ нѣколко каламфира въ топла вода, когато листитъ на цвѣтътъ умекватъ и лесно се разстварятъ. И вкусътъ и миризмата на каламфирътъ зависжтъ отъ количеството дървено масло, що тѣ съдържатъ. Понѣкогашъ маслото се раздѣля отъ каламфирътъ прѣди да се продаде и въ послѣдствие миризмата и вкусътъ му много ослабватъ.

Ябълкитъ се прѣпоржчватъ за църъ. Фосфора въ тѣхъ е особено полезенъ. Химически, ябълката състои отъ растителна нишка (фибра), бѣлтѣкъ, захаръ, клей, хлорофилъ, ябълчна и черниленоръшна кислота, варъ и много вода. При това Германскитъ аналити казватъ, че ябълката съдържа по-голяма съразмѣрностъ отъ фосфоръ нежели кой да е другъ плодъ или зеленчукъ. Фосфора е чудесно приспособенъ за подновяване сжщественното нервно вещество на мозжкътъ и гръбначната корда. Може би за сжщата причина, грубо разбрана, старитъ Скандинавски прѣдания прѣдставляватъ ябълката като овоцето на боговетъ, които, когато сж се чувствували ч. ослабватъ, прибѣгвали до това овоцѣ за подновяване умственитъ и тѣлеснитъ си сили. Сжщо и кислотитъ на ябълкитъ много спомагатъ на чловѣци, които воджтъ сядящъ животъ, чинто черни дробове работжтъ лѣниво, а тѣзи кислоти служатъ да прѣчпствуватъ отъ тѣлото вредителното вещество, което, ако се задържѣше, щѣше да направи мозжкътъ тежжкъ и тѣпъ, или да докара жѣлтиница, или кожни и други подобни болести. Опитностъ като горнята трѣбва е накарала Американцитъ да яджтъ варени ябълки съ печено саянско, тѣсти гъски и тѣмъ подобни ястия. Яблачната кислота на зрѣли ябълки, бпли тѣ сурови или сварени, неутрализира какътъ да е излишѣкъ отъ тѣлоширено вещество, произведено отъ яденне много мѣсо. Фактъ е тъй сжщо, че такива прѣсипи овоция като ябълки, круши, сливи, когато се яджтъ зрѣли безъ захаръ, намаляватъ кислотата на стомахътъ вмѣсто да ѝ помагатъ. Растителнитъ сокове се прѣобрѣщатъ въ алкалени карбонати, които противодѣйствуватъ на кислотата.

ХРИСТИАНСКИИ СВѢТЪ

ИЗДАВА МЕТОДИТСКАТА ЕПИСКОПАЛНА МИССИЯ, РУССЕ.

Отговорникъ: СПАСЪ ДИМИТРОВЪ.

Руссе, Скоро-печатница на СТ. ПВ. РОГЛЕВЪ.